

INFORMATIVNÍ PŘEHLED

Brusel 29. dubna 2014

Omezující opatření EU

Sankce jsou jedním z nástrojů EU k prosazování cílů společné zahraniční a bezpečnostní politiky (SZBP), tedy míru, demokracie, dodržování právního státu, lidských práv a mezinárodního práva. Jejich uplatnění je vždy součástí komplexního politického přístupu, jenž zahrnuje politický dialog a doplňkovou činnost.

Účelem sankcí EU není trestat, ale dosáhnout změny v politice nebo činnosti země, subjektů nebo osob, na které jsou uvaleny. Opatření se tedy vždy zaměřují na příslušné politiky nebo činnosti, prostředky jejich provádění a subjekty či osoby, které jsou za ně zodpovědné. EU zároveň vyvíjí veškeré úsilí, aby nepříznivé důsledky pro civilní obyvatelstvo nebo pro oprávněné činnosti byly minimální.

EU uplatňuje veškeré sankce uložené ze strany OSN. Kromě toho může EU sankce OSN posílit uplatňováním přísnějších a dodatečných opatření. Považuje-li to za nezbytné, může rovněž rozhodnout, že uloží sankce autonomní.

Přijetí a vstup v platnost

Rada ukládá omezující opatření EU prostřednictvím rozhodnutí Rady v oblasti SZBP, které je přijímáno jednomyslně. Přestože toto rozhodnutí obsahuje veškerá uložená opatření, k zajištění plného právního účinku sankcí může být zapotřebí dalších právních předpisů.

Některé sankce, jako je zbrojní embargo a zákaz vstupu, provádějí přímo členské státy. K těmto opatřením je zapotřebí pouze rozhodnutí Rady. Toto rozhodnutí je pro členské státy EU přímo závazné.

Hospodářská opatření, například zmrazení aktiv a zákaz vývozu, spadají do pravomoci Unie, a proto vyžadují samostatné prováděcí právní předpisy v podobě nařízení Rady, která jsou přímo závazná pro občany a podniky v EU. Tato nařízení, která jsou přijímána na základě společného návrhu vysokého představitele EU pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a Evropské komise, obsahují podrobné informace o přesné oblasti působnosti opatření, o nichž rozhodla Rada, a jejich provádění. Tato nařízení obvykle vstupují v platnost prvním dnem po vyhlášení v Úředním věstníku EU.

T I S K

Rada Evropské unie – Tiskové středisko
Rue de la Loi 175 B – 1048 BRUSSELS Tel.: +32 (0)2 281 6319
press.office@consilium.europa.eu <http://www.consilium.europa.eu/press>

CS

Častá opatření

– **Zbrojní embargo**

Zbrojní embargo se obvykle vztahuje na prodej, dodávky a přepravu zboží zahrnutého ve Společném vojenském seznamu EU (viz nejnovější [společný vojenský seznam](#)). Předmětem zákazu je obvykle i související technická a finanční pomoc.

Kromě toho může být zakázán i vývoz zařízení používaných k vnitřní represi, tedy policejního vybavení, na které se nevztahuje Společný vojenský seznam EU. Jedná se například o vozidla vybavená vodními děly, vozidla pro přepravu vězňů, ostnaté dráty, policejní přílby a ochranné štíty.

Rada může rovněž zakázat vývoz zboží dvojího užití – tedy zboží, které lze použít pro civilní i vojenské účely a které je stanoveno v seznamu zboží dvojího užití EU (viz [příloha I nařízení 428/2009](#)) – do zemí, na něž se sankce vztahují.

– **Zmrazení aktiv**

Zmrazení aktiv se vztahuje na finanční prostředky a hospodářské zdroje, které vlastní nebo ovládají osoby či subjekty, na něž se sankce vztahují. To znamená, že není umožněn přístup k finančním prostředkům, jako je hotovost, šeky, bankovní vklady, akcie, podíly apod. a ani žádný pohyb s nimi či jejich prodej. Veškerá další hmotná či nehmotná aktiva, včetně nemovitostí, nelze prodat ani pronajmout.

Zmrazení aktiv zahrnuje i zákaz poskytování zdrojů subjektům a osobám, na něž se sankce vztahují. To znamená, že občané a společnosti z EU jim nesmí poskytovat platby ani dodávat zboží a další aktiva. Obchodní transakce se společnostmi a osobami, které jsou na seznamu uvedeny, ve skutečnosti nelze legálně provádět.

V určitých případech mohou příslušné vnitrostátní orgány povolit výjimky ze zmrazení aktiv týkající se výjimečných situací, například za účelem pokrytí základních potřeb (jako jsou potraviny, nájem, léčivé přípravky či daně) nebo přiměřených výdajů za právní služby.

– **Zákaz vydávání víz nebo zákaz vstupu**

Osobám, na něž se vztahuje zákaz vstupu, bude na vnějších hranicích odmítnut vstup na území EU. Je-li ke vstupu na území EU nezbytné vízum, osobám, na něž se taková omezení týkající se vstupu vztahují, nebude uděleno.

Sankce EU za žádných okolností neukládají členským státům povinnost odmítnout vstup jejich vlastním státním příslušníkům. Jestliže se zákaz vstupu vztahuje na občana EU, musí jeho domovská země tuto osobu nechat v souladu s vnitrostátními právními předpisy na své území vstoupit.

Členské státy mohou rovněž udělit výjimky ze zákazu vstupu v případě, že jsou hostitelskou zemí mezinárodní mezivládní organizace, konference OSN či Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě.

Kde se sankce EU uplatňují?

Sankce jsou ze své podstaty koncipovány tak, aby měly politický účinek ve třetích zemích. Omezující opatření EU však mají platnost pouze v rámci jurisdikce EU, to znamená:

- na území EU, včetně jejího vzdušného prostoru;
- pro občany EU bez ohledu na to, zda se nacházejí na území EU, či mimo něj;
- pro společnosti a organizace založené podle práva některého členského státu bez ohledu na to, zda se nachází na území EU, či mimo něj. Totéž platí i pro pobočky společností EU ve třetích zemích;
- pro jakoukoli obchodní činnost vykonávanou zcela nebo částečně v rámci Evropské unie;
- na palubě letadel nebo plavidel v jurisdikci některého z členských států.

EU nepřijímá právní předpisy, které by se v rozporu s mezinárodním právem uplatňovaly mimo území členských států. Kandidátské země EU jsou systematicky vyzývány, aby se k omezujícím opatřením EU připojily.

Opravné prostředky

Rada informuje osoby a subjekty, na něž se vztahuje zmrazení majetku či zákaz vstupu, o opatřeních, která byla vůči nim přijata. Zároveň je upozorňuje na dostupné opravné prostředky – mohou Radu požádat, aby své rozhodnutí znovu zvažila, a za tímto účelem poskytnou připomínky ke svému zařazení na seznam. Předmětná opatření mohou rovněž napadnout u Tribunálu EU.
